

Bratia a sestry,

dnešný biblický oddiel z Listu Efezským nesie výstižný názov *Kresťanská domácnosť*. Autor listu najprv oslovuje muža a ženu, teda tých, ktorí tvoria jeden zväzok, jedno telo, a zakladajú rodinu. Potom sa vyjadruje k vzťahu rodičov a detí a nakoniec píše slová adresované pánom a otrokom.

V texte sú jasné znaky toho, že vznikol v inom čase a kultúre. Bola to patriarchálna doba, a teda podriadenosť žien mužom bola prirodzená. Bola automatická a očakávaná. Existoval aj otrokársky systém, a preto čítame napomenutie aj pre otrokov. Zároveň vidíme, že daný text prináša niečo nové. Aj napriek svojej starobylosti môže usmerniť aj nás moderných ľudí.

Najprv si všimnime prepojenie sociálnej etiky a náboženstva. Viera nie je iba jedna stránka v našich životoch. Božie slovo hovorí aj do našich vzájomných vzťahov – do vzťahov v rodine a aj do vzťahov povedzme v zamestnaní. Boh pôsobí a Jeho slovo premieňa kompletne celý ľudský život.

Nemôžeme si vieru vyhradiť iba na niektoré dni, ale každý deň máme žiť na Božiu slávu. Boh má, čo hovoriť aj do manželského zväzku, pretože sám Boh to tak na začiatku ustanovil. *Preto opustí človek otca a matku a pripojí sa k svojej žene; i budú dvaja jedno telo.* (31. v.) Tieto slová sú citátom zo začiatku Biblie, správa o stvorení. Boh bol aj na počiatku vzťahu muža a ženy. Vzťah muža a ženy sa má vyznačovať vzájomnou láskou a úctou. Až 6x zaznelo sloveso „milovať“ v tejto súvislosti. Na Bohu vidíme, čo je to láska. Je to aktívny záujem o potreby iného a tiež aktívna pomoc. O to sa snažme vo svojich manželstvách, o vzájomnú lásku a úctu.

Nasleduje napomenutie pre deti, ale aj pre rodičov. Tu je zaujímavé, že oslovené sú priamo deti. Vidíme, že Božie slovo sa týka nielen dospelých. Deti si majú rodičov ctiť, ale pozor nie uctievať. Majú rodičov rešpektovať, vážiť si ich a rodičia majú deti viesť a vychovávať. Je to obojstranné napomenutie.

Tretie napomenutie pre pánov a otrokov je nám vzdialené, pretože my dnes otrokársky systém nemáme, aspoň nie v našej krajine. Poznáme domácnosti, kde žijú manželia alebo rodičia s deťmi, o tom hovorili prvé dve napomenutia. No určite nikto z nás nepozná žiadnu domácnosť, kde by mali otrokov. Hoci je dnes iná doba, predsa sa z toho aj my môžeme poučiť. Už v tej dobe prinášalo kresťanstvo nový a revolučný pohľad na neľudský otrokársky systém. V Biblii máme aj jeden veľmi krátky list apoštola Pavla adresovaný Filemonovi. Pavol v ňom žiadal Filemona, aby prijal naspäť otroka Onezima, ktorý od neho predtým utiekol. Mal prijať späť už ako brata vo viere.

V tej dobe nemal otrok žiadne práva a musel bez nároku na odmenu splniť každé pranie svojho pána. Pavol píše, že aj otrok je na tom rovnako, ako slobodný.

Hoci dnes otrokársky systém nemáme, predsa sa niekto môže cítiť ako sluha a niekto ako pán. Niekto sa môže povyšovať a iného ponižovať. Práve posledný verš nás upozorňuje, že pred Bohom sme na tom všetci rovnako. *A vy, páni, zaobchádzajte s nimi práve tak; nevyhrádzajte sa; ved' viete, že aj ich aj váš Pán je v nebesiach a On nikoho neuprednostňuje!* (9. v.) Tie slová sa síce týkajú otrokov, ale môžeme ich vzťahnúť na celý oddiel. Aj na manželov, aj na rodičov a deti. Podľa štatistík je na Slovensku týraná každá piata žena. Aj vo vzťahu rodičia-deti často chýba úcta a láska. Vzájomná úcta chýba tam, kde sa jeden pozerá na druhého zhora. Božie slovo nás upozorňuje, že Boh stvoril ľudí a že svojou láskou zahŕňa všetkých rovnako. Aj vo vzťahoch, kde jedna strana má povedzme väčšie práva, ako napr. vo vzťahu rodičia a deti, sa nesmie zabudnúť na to, že Boh nikoho neuprednostňuje. Pritom to nie je ojedinelé napomenutie, že by sa vyskytovalo iba v Liste do Efezu.

Slová o tom, že Boh nás prijíma rovnako, bez ohľadu na to, aké máme postavenie v tomto svete, nachádzame na viacerých miestach v Biblii. Pavol píše v Liste Rimanom: *Lebo Boh neuprednostňuje nikoho.* (2, 11). V Liste Kolosenským je napísané podobne: *Kto však pácha nepravosť, prijme odplatu nepravosti, lebo nieto uprednostňovania osôb.* (3, 25) A ešte jeden citát z Jakubovho listu: *Bratia moji, neuprednostňuje nikoho, keďže veríte v nášho osláveného Pána Ježiša Krista.* (2, 1)

Boh je k nám rovnako spravodlivý. Nikoho neuprednostňuje. Nikomu neberie právo na spasenie! A aj my máme vo svojich vzťahoch vnímať toho druhého rovnako. Hoci sme rozdielni a máme rôzne funkcie, máme jedného Pána.

Bratia a sestry, nech každý z nás v tom svojom postavení, už či je to manžel, manželka alebo rodič si starý rodič, alebo na druhej strane dieťa, zamestnanec či zamestnávateľ, hľadme na druhého s úctou. Všetky svoje povinnosti sa snažme vykonať najlepšie, ako vieme, pretože naším posledným Sudcom nebude človek, ale Boh. Boh vidí aj to, čo zostáva ľudskému oku skryté. Vážme si každý vzťah, v ktorom stojíme! Nech každého z nás vedie Boží Duch. Pamätajme, že ten druhý je Bohom rovnako prijímaný a milovaný, ako my sami. Amen.

*Vypočujme si slová vyslania, ako sú napísané v Liste Rimanom:*

„Preto prijímajte sa vospolok, ako nás aj Kristus prijal na oslávenie Boha.“

Milosť nášho Pána Ježiša Krista, láska Božia a účasť Duchu Svätého, nech je a zostáva s nami všetkými. Amen.